

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep
0032 OSLO

Att: Edvardsen Carina

Deres ref:

Vår ref: 2015/728
Arkivnr. 323
Løpenr: 13111/2015

Bergen 20.08.2015

HØRING AV FORSLAG OM Å ÅPNE FOR TILDELING AV TILLATELSER TIL AKVAKULTUR TIL UTVIKLINGSKONSESJONER

Det vises til høringsnotat datert 12.06.2015, med frist 20.8.2015.

Departementet ønsker å legge til rette for ytterligere utvikling av teknologi og driftsformer gjennom bruk av ordninger til spesifikke formål. Dette mener Havforskningsinstituttet er et positivt initiativ.

I høringsnotatet er det i hovedsak to alternativ som drøftes:

1. Utvikle dagens ordning med forskingsløyve, slik at det blir større rom for å gi løyve til utviklingsprosjekt.
2. Tildele egne løyve til utviklingsformål, og samtidig beholde dagens ordning med løyve til forskning.

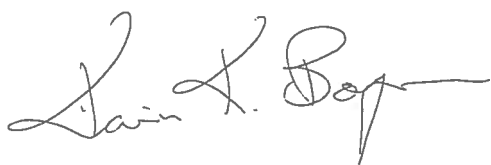
Havforskningsinstituttet mener det er viktig å ha fokus på at denne typen utviklingsprosjekt eller løyve til utviklingsformål nødvendigvis vil involvere store mengder fisk som de nye teknologiene og/eller driftsformene vil bli prøvd ut på. Det er derfor svært viktig at utviklingen blir tilstrekkelig dokumentert og publisert slik at ikke andre må gjenta forsøkene og utsette ytterligere store mengder fisk for unødvendig fare. Likeledes er det viktig at forsøkene har et oppsett som gir reelle svar. Dvs. at det, så langt det er mulig, skal det benyttes kontrollgrupper som kan verifisere at det er den nye teknologien som har ønsket effekt og ikke andre stokastiske forhold. Et godt eksempel her er løk som mange oppdrettere lenge hengte ut rundt merdene mot lakselus før forsøk med gjennomtenkte vitenskapelig oppsett viste at effekten ikke var reell. Videre er det også klart at mange som utvikler ny teknologi også har økonomiske interesser i at teknologien fungerer med tanke på videresalg. Dette kan ubevist gi en tendens mot å dokumenterer og kommuniserer de positive resultatene fra uttestingene, og underkommunisere mulige negative sider. På bakgrunn av dette anbefaler vi at for alle uttestinger med risiko for nedsatt fiskevelferd og/eller fiskehelse bør det være et vitenskapelig designet forsøksoppsett, suksesskriterier for forsøket må være definert på forhånd, og det må også på forhånd være bestemt når uttestingen og registreringen av data skal avsluttes. Å ha dette på plass, gir mindre rom for å vri på resultatene, og gir høyere sikkerhet for korrekte svar og dermed betydelig raskere innovasjon i det lange løp.

I dagens ordning med forskningsløyve er det kravet til forpliktende avtale med forskningsinstitusjon som støtter opp om disse prinsippene. Hvis kravet til forpliktende forskningsinstitusjon ikke skal gjelde for utviklingsprosjekt/løyve til utviklingsformål så bør løyvene bare blir gitt der alle de grunnleggende biologiske og miljømessige betingelsene som teknologien og/eller driftsformen bygger på er kjent og funnet tilfredsstillende for fiskevelferd og miljø, og at det er dokumentert at disse betingelsene også gjelder ved en oppskalering fra småskala forsøk til forholdene i merder av kommersiell størrelse. Ved å velge alternativ 2 synes det å være en klarerer grenseoppgang mellom forskningsløyve som inkluderer grunnleggende biologiske og miljømessig problemstillinger, mot prosjekt som er ren teknologiutvikling og fokuset bare er på å få teknologien til å virke som den skal. Havforskningsinstituttet mener at dette skillet mellom forskning og utvikling bør spesifiseres i lovteksten.

I dag utvikles det mange forskjellige nye merdteknologier og nye driftsformer. Imidlertid er mange av disse lokalitets- og/eller område spesifikke m.m, og hvorvidt de virker, hvilke løsning som er best etc. vil varierer basert på lokale betingelser. Det er derfor viktig å dokumentere hvilke teknologier som passer best i ulike landsdeler, hav, kyst, fjord, årstid, fiskestørrelse, etc. Den nye teknologien er ofte også svært kostbar. Eksempel på naturlig, ny forskningsaktivitet vil derfor være løyver der mange løsninger prøves ut samtidig over flere produksjonssykluser. Dette vil gi vesentlig raskere svar på hvilke løsninger som er best egnet under ulike forhold, enn hvis hver teknologi testes ut på separate lokaliteter av ulike oppdrettere med forskjellige produksjonsbetingelser og ulike fiskegrupper som gjør sammenligning av resultat svært vanskelig.

En annen viktig endring i forslaget er at departementet foreslår at utviklingsløyve kan konverteres til kommersielt løyve etter en viss tid mot vederlag. Havforskningsinstituttet er enig i at en eventuell konvertering av løyvet ikke bør være avhengig av at prosjektet er vellykket eller ikke. Det bør imidlertid være en betingelse at videre drift ikke forutsetter uforholdsmessig lav fiskevelferd og risiko for fiskehelse i forhold til standard oppdrett og ikke uforholdsmessig belastning på miljøet. Vi anbefaler at dette dokumenteres av en uavhengig faginstans og kontrolleres av myndighetene før en eventuell konvertering

Vennlig hilsen

Karin Kroon Boxaspen
Forskningsdirektør

Terje Svåsand
Programleder akvakultur
(sign.)